

13.546

ԽՈՍՍ ՊԵՏՊԱՆԻ
ՅՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

Центральное управление
народно-хозяйственного учета
Госплана СССР

1937 թ. Համաժողովրդեան վարդաքանակ
Всесоюзная перепись населения 1937 г.

ԶԵՎԵՐ ՈՐ ԶԵՌՆԱՐԿ
ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՎԱՅՐԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԵՐԻ ՀԱՍԱՐ

БЛАНК и ПОСОБИЯ
для счетчика
в сельских местностях

311
14-11

25 SEP 2006

1 DEC 2009

ԽՍՀՄ ՊԵՏՊԼԱՆԻ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ

Центральное управление
народно-хозяйственного учета
Госплана СССР

211
12-11
Uy

1937 թ. Համամիութենական մարդահամար
Всесоюзная перепись населения 1937 г.

ՁԵՎԵՐ ՈՒ ՁԵՌՆԵՐԿ
ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԿԱՅՐԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՈՒՆԵՐԻ ՀՍՍԱՐ

БЛАНК и ПОСОБИЯ
для счетчика
в сельских местностях

ՀԽՍՀ ԺՏՀԿ.—ՄՈՒՄ ՍՍՐ ԱՐՄԵՆԻԻ
ՅԵՐՐԵՎԱՆ 1936 ԵՐԵՎԱՆ

1 1 SEP 2013

	Եջ Стр.
1. «Պրավդա» լրագրի 1936 թ. ապրիլ 29-ի առաջնորդը Передовая из газеты «Правда» от 29/IV 1936 г.	3
2. Մարդահամարի թերթի լրացման ԽՍՀՄ ԿԺՏՎՀ Կրահանգը . . . Инструкция ЦУНХУ СССР по заполнению переписного листа	10
3. Ցուցումներ մարդահամարի թերթը լրացնելու Пояснения к заполненному переписному листу	18
4. «Բնակավայրային ցուցակ» № 4 Бланк ф. № 4 «Поселенный список»	21
5. «Հաշվամասի ամփոփման տեղեկագիր» ձև № 5 Бланк ф. № 5 «Сводная ведомость по счетному участку»	27
6. Հաշվավի աշխատանքի կանոնները Правила работы счетчика	31
7. Մարդահամարի լրացված թերթի նմուշը Образец заполненного переписного листа	43

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՐԴԱՆՍԱՐԸ
ПЕРЕПИСЬ НАСЕЛЕНИЯ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
ГОСУДАРСТВА

Մրանից 10 տարի առաջ, յերբ խորհրդային յերկրի ժողովրդական տնտեսությունը կենց նոր եր մոտեցել վերահառուցման շրջանի սկզբին, կատարվեց Համամիութենական մարդահամարը: 1926 թ. մարդահամարի հանրագումարները բավական ճիշտ ու ցայտուն կերպով արտացոլեցին այն անցողիկ ժամանակի կարեվորագույն առանձնահատկությունները, յերբ խորհրդային յերկրը դեռ չեր բուժել պատերազմից կրած իր վերքերը, և յուրաքանչյուր քայլափոխում իրենց խիստ զգալ եյին տալիս կապիտալիզմի մաքորդները: Այն ժամանակվա մարդահամարի ամեն մի թիվ, ամեն մի հանրագումար, նույնիսկ մարդահամարի թերթի յուրաքանչյուր սյունյակ այժմ կանգնում է մեր առջև, վորպես պատմության եջեր, վորը կենց յերեկ եր, վոր անցավ, բայց թվում է անսահման հեռու մեր գեղեցիկ այսօրվանից:

Այն ժամանակ, 1926 թ. մարդահամարի թերթիկում «զբաղմունքների» սյունյակում գրված

Десять лет назад, когда народное хозяйство советской страны только подошло к началу реконструктивного периода, была проведена все-союзная перепись населения. Итоги переписи 1926 года довольно точно и ярко отразили важнейшие особенности того переходного времени, когда страна Советов не залечила еще всех ран, нанесенных войной, и на каждом шагу сильно давали себя чувствовать остатки капитализма. Любая цифра, любой итог тогдашней переписи, любая даже рубрика переписного листа встают сейчас перед нами, как страницы истории, прошедшей только вчера, но кажущейся бесконечно далекой от нашего прекрасного сегодня.

Хозяева с наемными рабочими—такая графа „занятий“ была тогда, в переписи 1926 года и она не оставалась пустой. Кулак в деревне, мелкие и средние капиталисты в городе

եր այսպիսի հարց—վարձու բան-
վոր ունեցող անտեսատերեր և
այդ սյունյակը դատարկ չի մնա-
ցել: Կուրակը գյուղում և ծանր
ու միջին կապիտալիստները քա-
ղաքում դեռ փոքր դեր չեն խա-
ղում: 845 հազար «վարձու բան-
վոր ունեցող» անտեսատեր—կու-
րակները այդ հսկայական բանակը
կանգնած եր հարձակման անցած
սոցիալիզմի դեմ: Գործազրկու-
թյունը—կազիտալիստական հա-
սարակության այդ ծնունդը, վոր-
պես մի ծանր ժառանգություն,
ընկած եր խորհրդային յերկրի
վրա:

Անդրազիտությունն ու ան-
կուլտուրականությունը, վորոն-
ցով հին Ռուսաստանն աչքի յեր
ընկնում նույնիսկ կապիտալիս-
տական իր հարևանների մեջ,
1926 թ. իրենց խեղդող զրկում
դեռ ամուր գահում եյին ԽՍՀՄ-ի
բնակչությանը. յուրաքանչյուր
հարյուր մարդուց միայն 39 եյին
զբաղեալ չամեմատաբար փոքրա-
թիվ բնակչություն ունեյին քա-
ղաքները, չնչին եր ճարտարա-
գետները, գյուղատնտեսների,
մանկավարժների թիվը, շատ
նվաղ եր բարձրորակ վարպետ-
ների ու բանվորների միջնա-
խավը: Ահա այդպես եյին 1926 թ.
մարդահամարի հանրագումար-
ները:

Անցել է ընդամենը յերկու
հնգամյակ, բայց աճել ու անձա-
նաչելի յեն գարձել մեր հայրե-

играли еще немалую роль
845 тысяч „хозяев с наемными
рабочими“—эта огромная ар-
мия кулаков противостояла пе-
решедшему в наступление соц-
иализму. Безработица—порож-
дение капиталистического об-
щества—тяжелым наследием
лежала на стране советской.

Неграмотность и бескуль-
турье, отличавшие старую
Россию даже в среде ее ка-
питалистических соседей, в
1926 году еще цепко держали в
своих удушливых объятиях на-
селение СССР: из каждых 100
человек лишь 39 были гра-
мотны. Сравнительно малочи-
сленны по населению были
города, ничтожно мало коли-
чество инженеров, агрономов,
педагогов, очень тонка прос-
лойка высококвалифицирован-
ных мастеров и рабочих. Та-
ковы были итоги переписи
1926 года.

Прошли всего лишь два пя-
тилетия, а неузнаваемой стала
наша родина и народы, ее
населяющие. Изменилось лицо
страны, ее городов и деревень,
полей и заводов. Исчезли, как
социальная категория, „хозяева
с наемными рабочими“, исче-
зает неграмотность населения,
бесследно исчезла безработица.
Социализм пробудил к жизни
гигантские прозводительные

ներքն ու նրա մեջ ապրող ժողո-
վուրդները: Փոխվել է յերկրի,
նրա քաղաքների ու գյուղերի,
դաշտերի ու գործարանների դեմ-
քը: Անհետացել են, վորպես տ-
ցիալակտն կադեգորիա «վարձու
բանվոր ունեցող անտեսատե-
րերը», անհետանում եր նախկու-
թյան անգրագիտությունը, ան-
վերադարձորեն վերացել է գոր-
ծազրկությունը: Սոցիալիզմի ար-
թնացրիլ—կյանքի յե կոչել ար-
տադրողական վիթխարի ուժեր.
արմատապես փոխվել է յերկրում
արտադրողական ուժերի դասա-
վորումը և դրա հետևանքով փոխ-
վել է մարդկանց տեղաբաշխումը,
զբաղմունքների բնույթը, կուլ-
տուրականության և արտադրա-
կան վորակավորման մակար-
դակը:

Հազվի առնելով յերկրի և որս
բնակչության՝ տասնյակ միլիո-
նավոր մարդկանց հարաբերու-
թյունների՝ պատմության մեջ
չտեսնված այդ վերադասավո-
րումը, այդ է ղլխավոր խնդիրը
համաժողովենական նոր մարդա-
համարի, վոր նշանակել է խորհր-
դային կառավարությունը 1937
թ. հունվար 6-ին, չենց ԽՍՀՄ-ի
ժողկոմխորհի՝ մարդահամարի
վերաբերյալ՝ վորոշումը, վորը
հրապարակում ենք այսօր և կա-
ռավարության հաստատած՝ մար-
դահամարի թերթիկի հենց
բնույթի արտացոլում է նոր պայ-
մանները, վորոնց մեջ ընթանալու

силы: радикально изменилось
в стране размещение произ-
водительных сил в связи с
этим изменилось расселение
людей, характер занятий, уро-
вень культурности и производ-
ственной квалификации.

Учесть эту невиданную в
истории перекройку страны
и отношений между десятками
миллионов людей, ее населя-
ющих,—в этом главная задача
новой всесоюзной переписи
населения, назначенной совет-
ским правительством на 6 ян-
варя 1937 года. Само постанов-
ление Совнаркома Союза ССР
о переписи, публикуемое нами
сегодня, самый характер пере-
писного листа, утвержденного
правительством, отражают но-
вые условия, в которых будет
проходить перепись 1937 года.
Нет уже в переписном листе
вопроса о классовой принад-
лежности, и самый термин
„классы“ отсутствует в этой
переписи, ибо она проводится
в преддверии бесклассового
общества, которое в СССР
превращается уже из мечты и
провидения вождей коммуниз-
ма в непреложный историче-
ский факт.

По-новому, широко ставится
вопрос об образовании и о
месте каждого советского гра-
жданина в народно хозяйствен-

յն 1937 թ. մարդահամարը: Մարդահամարի թերթում չկա այլևս դասակարգային պատկանելիության հարցը և հենց ինքը «դասակարգ» տերմինը բացակայում է այս մարդահամարի մեջ, քանի վոր այս մարդահամարը կատարվում է անդասակարգ հասարակություն շեմքին, այն հասարակության, վոր կոմունիզմի առաջնորդները յերազանքից ու կանխատեսությունից արդեն պատմական անփխտելի իրողություն է դարձել ԽՍՀՄ-ում:

Նոր ձևով, լայնորեն է դրվում յուրաքանչյուր խորհրդային քաղաքացու կրթության և ժողովրդատնտեսության որդանիզմում արված տեղի հարցը: Յուրաքանչյուր քաղաքացու, վորովհետև խորհրդային, սոցիալիստական պայմաններում չկան ավելորդ մարդիկ: Յուրաքանչյուր մարդ ունի իր տեղը և նրա աշխատանքը ապահոված է ժողովրդական տնտեսության մեջ: Մեր հարստացող հայրենիքում յուրաքանչյուր տարի ազգարնակությունը ավելի յն աճում, քան կապիտալիստական յերկրներում, այս հանգամանքը ավելի ու ավելի յն բարձրացնում հարստության աճումը և վոչ թե աղքատություն է առաջ բերում:

Արդեն վոչ միայն սոցիալիզմի թեորրիան, այլ և փայլուն պրակտիկան է ապացուցել, վոր սոցիալիզմը, սոցիալիստական տնտե-

ном организме. Каждого гражданина! Ибо в советских, социалистических условиях нет лишних людей! Каждому человеку есть место, обеспечена работа в народном хозяйстве. Богатеющая наша родина дает ежегодный прирост населения, куда больший, чем в капиталистических, странах но это приводит ко все большему росту богатства, а не нищеты. Уже не только теорией, но и блестящей практикой социализма доказано, что социализм, социалистическое хозяйство не знает „относительно избыточного населения“. Проклятие капитализма над миллионами „лишних людей“ в нашей стране снято окончательно, навсегда. Доказан тезис Маркса: „рабочее население, производя накопление капитала, тем самым в возрастающих размерах производит средства, которые делают его относительно избыточным населением. Это—свойственный капиталистическому способу производства закон населения“.

Перепись населения 1937 года будет иметь огромное народнохозяйственное и культурное значение. Колоссальна и подготовительная работа, нужная для того, чтобы перепись эта прошла образцово. Достаточно

սությունը չգրտե, թե ինչ է հարաբերական գերբնակչություն: Միլիոնավոր «ավելորդ մարդկանց» վրա ծանրացած կապիտալիզմի անեծքը մեր յերկրում վերջնականապես, ընդմիշտ վերացված է:

Ապացուցված է Մարքսի այն թեզիսը, թե «բանվոր—բնակչությունը կապիտալիստային կուսակման հետ, վոր հենց ինքը բանվորությունն է արտադրում, յուր սեփական հարաբերական ավելորդացման միջոցներ է արտադրում աճող չափերով: Բնակչության մի որհնք է այս, վոր հատուկ է արտադրության կապիտալիստական յեղանակին»:

1937 թ. մարդահամարը ժողովրդատնտեսական և կուլտուրական վիթխարի նշանակություն է ունենալու: Վիթխարի յն նաև այն նախապատվաստական աշխատանքը, վորն անհրաժեշտ է մարդահամ արն որինակելի ձեվով կատարելու համար: Բավական է ասել, վոր մարդահամարը կատարելու համար մեկ միլիոնից ավելի մարդկանց—հաշվառուներ և վերահսկիչներ է պահանջվելու: Չափազանց անհրաժեշտ է, վոր այդ բոլոր անձինք լավ գրագետ և միանգամայն բարեխիղճ լինեն: Մարդկանց այն անադին բանակը պետք է իր ժամանակին ընտրել, ստուգել վարժեցնել:

Մարդահամարի պատասխանատվությունն ու նրա դեկավորությունը կառավարությունը

сказать, что для проведения переписи понадобится труд свыше одного миллиона человек—счетчиков и контролеров. Абсолютно необходимо, чтобы все эти люди были хорошо грамотны и совершенно добросовестны. Эту огромную армию людей нужно во-время подобрать, проверить, обучить.

Ответственность за перепись и руководство ею правительство возложило на Центральное управление народнохозяйственного учета (ЦУНХУ). Совершенно ясно, однако, что перепись есть громадное общегосударственное и общепартийное дело, которое не может быть проведено без помощи всех партийных и советских органов, без высокостепенного отношения всего населения страны и, в первую очередь, советской интеллигенции. Из рядов советской интеллигенции — студентов, учителей, агрономов, служащих государственного, административного и торгового аппарата — будут в первую очередь вербоваться кадры счетчиков и контролеров.

Обязанностью всех партийных советские, организаций является тщательный подбор кадров участников переписи и ее ру-

դրել և ժողովրդական տնտեսութեան շարժումն Կենտրոնական Վարչութեան (ԺՏՀԿՎ) վրա: Սակայն միանգամայն պարզ և, վոր մարդահամարը մի համապետական ու համակուսակցական վիթխարի գործ և, վորը չի կարող կատարվել առանց բոլոր կուսակցական ու խորհրդային մարմինները ոգնութեան, առանց յերկրի ամբողջ բնակչութեան և առաջին հերթին՝ խորհրդային ինտելիգենցիայի բարձր գիտակցական վերաբերմունքի: Խորհրդային ինտելիգենցիայի — ուսանողութեան, ուսուցիչների, գյուղատնտեսների պետական — վարչական ու առևտրական ապարատի ծառայողների շարքերից առաջին հերթին հավաքագրվելու յեն հաշվառուների և վերահսկիչների կազմերը:

Կուսակցական ու խորհրդային բոլոր կազմակերպութիւնների պարտականութիւնն և ամենայն ուշադրութեամբ կատարել մարդահամարի համար կազմերի և դիկավարների ընտրութիւնը քաղաքներում և շրջաններում: Այդ ամբողջ նախապատրաստական աշխատանքների համար այնքան և շատ ժամանակ չի մնացել — վեց ամիս: Այստեղից ևլ պարզ և այն ինդիքների լրջութիւնը, բարդութիւնն ու պատասխանատվութիւնը, վոր մարդահամարը գնում և ամեն մի յերկրային գործկոմի, կուսակցութեան յերկր-

ководителей в городах и районах. Времени для всей этой подготовительной работы — не так уж много — шесть месяцев. Отсюда ясны серьезность, сложность и ответственность задач, выдвигаемых переписью населения перед каждым крайисполкомом и крайкомом партии, перед каждым районным исполнительным комитетом и райкомом партии.

Перепись населения 1937 года аявится первой переписью, проводимой в государстве, где социалистические отношения между людьми стали безраздельно господствующими в экономике, где социалистические нормы становятся господствующими в науке, в культуре, в быту, в сознании десятков миллионов людей. Необходимо сделать все для того, чтобы перепись была проведена образцово, чтобы ее несомненно блестящие показатели послужили основой для большевистского планирования новых побед, новых завоеваний социализма.

(Передовая газ. „ПРАВДА“ — органа Центрального комитета в МК ВКП (б) от 29 апреля 1936 г. № 119).

կոմի, ամեն մի շրջանային գործկոմի և շրջկոմի առաջ:

1937 թ. մարդահամարն առաջին մարդահամարն և ինելու այն պետութեան մեջ, վորտեղ սոցիալիստական հարաբերութիւնները մարդկանց միջև անբաժանելիորեն տիրապետող են դարձել և կոնսմիկայի մեջ, վորտեղ սոցիալիստական նորմաները տիրապետող են դառնում գիտութեան, կուլտուրայի, կենցաղի

մեջ տասնյակ միլիոնավոր մարդկանց գիտակցութեան մեջ. Անհրաժեշտ և ամեն ինչ անել, վորպեսզի մարդահամարը կատարվի որինսկելի, վորպեսզի նրա անկախած փայլուն ցուցանիշները հիմք ծառայեն բոլորիկորեն պլանավորելու սոցիալիզմի նոր հաղթանակներն ու նորնվաճումները:

«Պրավդա»-յի 1936 թ. ապրիլի 29-ի առաջնորդը (№ 119). որդան Համի (բ) ԿԿ-ի և Մ. Կ. -ի:

ՍԽՀՍ ՊԵՏՊԼԱՆԻ ԺԱՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՍԱՆ ԿԵՆՏՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Центральное управление народно-хозяйственного учета Госплана СССР

Հաստատված է ԽՍՀՄ ժողովրդարի կողմից 1936 թ. ապրիլի 28-ին.

Утверждено СНК Союза ССР 28/IV 1936 г.

Հ Ի Ս Կ Ա Ն Գ

ИНСТРУКЦИЯ

Центрального управления народно-хозяйственного учета Госплана СССР по заполнению переписного листа Всесоюзной переписи населения 1937 г.

ԽՍՀՄ Պետպլանի ժողովրդական Տնտեսության Հաշվառման Կենտրոնական Վարչության 1937 թ. համամիութենական մարդահամարի բերքը լրացնելու համար:

1. Մարդահամարի յենթակա յե 1937 թ. հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերվա ժամի 12-ին առկա ամբողջ բնակչությունը: 1937 թ. հունվարի 6-ին՝ մարդահամարի որը հաշվառուները հարցման համար շրջագայում են բնակելի կացարաններն առավոտյան ժամի 8-ից մինչև գիշերվա ժամի 12-ը:
2. Ցուցակազրույթյունը կատարվում է ըստ բնակության տեղի՝ յուրաքանչյուր բնակելի կացարանում: Մարդահամարի

1. Переписи подлежит все население, наличное на 12 часов ночи с 5 на 6 января 1937 г.
- Обход жилых помещений счетчиками для опроса в день переписи 6 января 1937 г. производится с 8 часов утра до 12 часов ночи.
2. Перепись производится по месту жительства в каждом жилом помещении. В пе-

թերթի մեջ պետք է գրանցվեն:

ա) բոլոր այն անձինք, վարոնք 1937 թ. հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերը գիշերել են ավյալ կացարանում:

բ) գիշերային հերթի աշխատողները և պահակատիներում կամ հիմնարկներում գիշերը հերթապահողները, ինչպես և յերկաթուղայինները (մեքենավարներ, հնոցպաններ, կոնդուկտորներ, ուղեկցողներ և այլն), վարոնք 1937 թ. հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերը, թեկուզ և իրենց ապրած բնակավայրից դուրս, կատարելիս են յեղել իրենց ծառայության պարտականությունները, և 1937 թ. հունվարի 5-ի իրիկվանից շուկա կամ բեռնատարության գործով մեկնածները: Այս անձինք մարդահամարի թերթի մեջ գրանցվում են անկախ այն հանգամանքից՝ նրանք տանը գիշերել են, թե չեն գիշերել:

3. Մարդահամարի առանձին թերթում գրանցվում են՝

ա) քաղաքներում ամեն մի առանձին բնակարանում ապրող բոլոր անձինք.

բ) քաղաքից դուրս յուրաքանչյուր առանձին տան մեջ, խրճիթում, ամառանոցում կամ այլ կացարանում ապրող բոլոր անձինք:

գ) ամեն մի առանձին հանգստի տան, սանատորիայում, հյուրանոցում, հանրակացարա-

реписной лист должны быть записаны:

а) все лица, которые ночевали в данном помещении в ночь с 5 на 6 января 1937;

б) работники ночной смены и дежурившие ночью на постах или в учреждениях, а также железнодорожники (машинисты, кочегары, кондуктора, проводники и т. п.), бывшие в ночь с 5 на 6 января 1937 г. при исполнении служебных обязанностей, хотя бы вне населенного пункта, в котором они живут, и лица, выехавшие с вечера 5 января 1937 г. на базар или в извоз; эти лица записываются в переписные листы вне зависимости от того, ночевали они дома или не ночевали.

3. В отдельный переписной лист записываются:

а) все живущие в каждой отдельной квартире в городах;

б) все живущие в каждом отдельном доме, избе, хате, даче или другом помещении вне города;

в) все живущие в каждом отдельном доме отдыха, санатории, гостинице, общежитии, детском доме, колонии для трудновоспитуемых и дефективных, в больнице, доме для инвалидов.

Если число живущих в од-

նում, մանկատան, դժգար դաստիարակվողների և զեֆեկտավորների դադութներում, հիվանդանոցում, հաշմանդամների տներում ապրող բոլոր անձինք:

Յեթե մեկ բնակարանում, խորհրթում, հանգստի տան և այլ շենքում ապրողների թիվը 8-ից ավելի չե, ապա կազմվում են մարդահամարի լրացուցիչ թերթեր, վորոնք նույն հերթական համարն են ունենում, ինչպես և առաջին թերթը՝ առաջին թերթի վրա համարից հետո ավելացնելով «ա» տառը, հաջորդ թերթի վրա՝ «բ» տառը և այլն: Այս դեպքում հարցաթերթի առաջին յերեսի վերնագրային մասը լրացվում է, ինչպես առաջին, նույնպես և լրացուցիչ թերթերում:

4. Մարդահամարի թերթի առանձին հարցերը լրացնելիս ցուցակագրողները պետք է զեկավարվեն հետևյալ ցուցումներով:

1-ին հարցի վերաբերյալ՝

Պատասխանը գրել «ար.», «իգ.» բառերով:

2-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Մեկ տարեկանից մեծ անձանց համար գրել միայն լրացած տարիների թիվը: Մեկ տարեկանից փոքր յերեխաների համար գրել միայն լրացած ամիսների թիվը: Մեկ ամսականից փոքր յերեխաների համար գրել «0» ամսական:

ной квартире, избе, доме отдыха и т. п. превышает 8 человек, то составляются дополнительные переписные листы, которые имеют тот же порядковый номер, что и первый лист, сдобавлением после номера на первом листе буквы «а», а на следующем листе буквы «б» и т. д. При этом заголовочная часть лицевой стороны заполняется как на первом, так и на дополнительных листах.

4. При заполнении отдельных вопросов переписного листа счетчики должны руководствоваться следующими указаниями.

По вопросу 1-му:

Ответ записывать словами: «муж.», «жен.».

По вопросу 2-му:

Для лиц старше 1 года записывать только число исполнившихся лет. Для детей младше 1 года записывать только число исполнившихся месяцев.

Для детей младше 1 месяца записывать «0 месяцев».

3-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Գրել այն ազգությունը, վորին ինքը հարցման յեթարկվողն իրեն պատկանելիս է համարում:

4-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Գրել այն լեզվի անունը, վորն ինքը հարցման յեթարկվողն իր մայրենի լեզուն է համարում: Նոսել չկարողացող յերեխաների համար մայրենի լեզու գրել այն լեզուն, վորով սովորաբար խոսում են ընտանիքում:

5-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Այս հարցի պատասխանը լրացնել միայն 16 և ավելի տարիք ունեցողների համար: Այս հարցում խոսքը չի վերաբերում այն դավանանքին, վորին հարցման յեթարկվողը կամ նրա ծնողները պաշտոնապես պատկանելիս են յեղել պնցյալում: Յեթե հարցման յեթարկվողն իրեն անհավատ է համարում, գրել «անհավատ»: Յեթե հարցման յեթարկվողն իրեն հավատացող է համարում, գրել «հավատացող», իսկ վորևի վորոշ դավանանքի հետևող հավատացողների համար գրել կրոնի անունը (որինակ՝ ուղղափառ, լութերական, բապտիստ, մուսկան, մահմեդական, հրյա, լուսավորչական, կաթոլիկ և այլն):

6-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Գրել միայն «այո» կամ «իոչ»:

По вопросу 3-му:

Записывать национальность, к которой причисляет себя сам опрашиваемый.

По вопросу 4-му:

Записывать название языка, который сам опрашиваемый считает своим родным языком. Родным языком для детей, не умеющих говорить, записывать язык, на котором обычно разговаривают в семье.

По вопросу 5-му:

Ответ на этот вопрос записывать только для лиц 16 лет и старше. Речь в этом вопросе идет не о вероисповедании, к которому опрашиваемый или его родители причислялись официально в прошлое время. Если опрашиваемый считает себя неверующим, записывать «неверующий». Если опрашиваемый считает себя верующим, записывать «верующий», а для верующих, придерживающихся какого-либо определенного вероучения, записывать название религии (например, православный, лютеранин, баптист, мюлоканин, магометанин, иудей, григорианин, католик и т. п.).

По вопросу 6-му:

Записывать только «да» или «нет».

7-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Խորհրդային քաղաքացիների համար գրել «խորհ.», իսկ օտարերկրացիների համար՝ այն պետություն անունը, վերի հպատակ է հարցման յինթարկվողը:

8-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Գրել «այո» կամ «վոչ»:

9-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Տարրական դպրոցի աշակերտների համար գրել «աարբ.»: Վաշ-լրիվ միջնակարգ և միջնակարգ դպրոցների, տեխնիկումների և բանֆակների սովորողների համար գրել «միջն.»: Բարձրագույն դպրոցական հաստատություններում ուսանողների համար գրել «բարձր.»: Բացի թվածներից՝ այլ ուսումնական հիմնարկներում (որինակ՝ զանազան դասընթացներում, հատուկ նշանակություն ունեցող ֆակուլտետներում, ֆարգործուներում, արհեստագիտական դպրոցներում, անգրագիտության վերացման դպրոցներում, հեռակա ուսումնական հաստատություններում և այլն) սովորողների համար գրել «վոչ», այնպես, ինչպես նաև ներկայումս վոչ մի գոլրոցում չսովորողների համար:

10-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Պատասխանը գրել այսպես. «3-րդ դասարանում», կամ «2-րդ կուրսում»:

По вопросу 7-му:

Записывать для советских граждан «сов.», а для иностранцев—название государства, подданным которого опрашиваемый является.

По вопросу 8-му:

Записывать «да» или «нет».

По вопросу 9-му:

Для учащихся начальных школ записывать «нач.». Для учащихся неполных средних школ, техникумов и рабфаков записывать «средн.». Для учащихся в высших учебных заведениях записывать «высш.». Для учащихся в других учебных заведениях, кроме перечисленных (например, на разного рода курсах, факультетах ФЗУ, профшколах, школах ликбеза, заочных учебных заведениях и т. д.), записывать «нет», так же как и для не учащихся нигде в данное время.

По вопросу 10-му:

Ответ записывать так: «в 3-м классе», или «на 2-м курсе».

По вопросу 11-му:

Для лиц, окончивших среднее учебное заведение, а так

11-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Միջնակարգ դպրոցական հաստատություններն ավարտածների, ինչպես նաև բարձրագույն դպրոցական հաստատությունում սովորողների, բայց չավարտածների համար գրել «միջն.»: Բարձրագույն դպրոցական հաստատություններն ավարտած անձանց համար գրել «բարձր.»: Մնացած բոլոր անձանց համար գրել «վոչ»:

12-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Բանվորների համար գրել պաշտոնը կամ մասնագիտությունը, վերոզ նրանք ներկայումս զբաղվում են (որինակ՝ փականագործ, հանքափոր, չարխագործ, դարսող, շուրջահալի և այլն): Ծառայողների համար գրել պաշտոնը (որինակ՝ վիճակագիր, հերթափոխ ճարտարագետ, հրդեհաշիջ պահպանության պետ, մեքենագրուհի, գործարանի գերեկտոր և այլն):

Կուլանտեսականները համար գրել «գյուղատնտեսություն», իսկ յեթե նրանք վորոշ աշխատանք են կատարում կուլանտեսության մեջ, ապա գրել նրանց մասնագիտությունը կամ պաշտոնը (որինակ՝ հովիվ, կթող, պահապան, արակտորիստ, դաշտավարական բրիգադիր, կուլանտեսության նախագահ):

Մենատնտեսների և նրանց ընտանիքի անդամների համար

же для лиц, учившихся в высших учебных заведениях, но не окончивших их, записывать «средн.». Для лиц окончивших высшее учебное заведение, записывать «высш.». Для всех других лиц записывать «нет».

По вопросу 12-му:

Для рабочих записывать должность или специальность, по которой они работают в настоящее время (например, слесарь, забойщик, токарь, накладчик, ткачиха и т. д.). Для служащих записывать должность (например, статистик, сменный инженер, начальник пожарной охраны, машинистка, директор завода и т. п.). Для колхозников записывать «сельское хозяйство», а если они занимаются определенной работой в колхозе, записывать их специальность или должность (например, пастиух, доярка, сторож, тракторист, полевой бригадир, председатель колхоза). Для единоличников и членов их семей записывать «сельское хозяйство». Для домашних хозяек записывать «домашняя хозяйка». Для кустарей записывать род промысла (например, сапожник, сетевяз, гар-

գրել՝ «գյուղատնտեսություն»:
Տնտեսական կազմակերպության համար գրել
«տնտեսական»:

Տնայնագործների համար գրել
արհեստի անունը (որինակ՝ կոշ-
կահար, ուղեղանագործ, գարմո-
նագործ): Ազատ պրոֆեսիայի
անի մարդկանց համար գրել
«գրող», «յերաժշտական», «նկա-
րիչ», «քանդակագործ» և այլն:
Սովորողների համար գրել «սով-
որող»: Կենսաթոշակ ստացող-
ների համար գրել «թոշակաու»:

13-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Այստեղ անհրաժեշտ է ցույց
տալ այն հիմարկի, ձեռնարկու-
թյան, կազմակերպության, կու-
լտուրական կենտրոնի անունը,
վորտեղ աշխատում է հարցման
յենթարկվողը, ըստ վորում ձեռ-
նարկությունների համար պետք
է մասնանշել, թե այդ ինչ ձեռ-
նարկություն է (արտադրության
տեսակը):

Որինակ՝ պետք է գրել «Պրո-
լետարիյ չուգունոլիտային գոր-
ծարան» և վոչ թե «Պրոլետարիյ
գործարան», «Հոկտեմբեր չուգ-
նակագործարան» և վոչ թե լեզ
«Հոկտեմբեր գործարան»:

Յեթե ձեռնարկությունը կու-
լտուրական է պատկանում,
անհրաժեշտ է ցույց տալ ձեռ-
նարկության տեսակը և կոլարն-
տեսության անունը: Որինակ՝
«Կարմիր արշալույս» կոլտնտե-
սության թաղապետ արհեստա-

մոնայի мастер). Для людей
свободных профессий записы-
вать «писатель», «компози-
тор», «художник», «скульп-
тор» и т. п. Для учащихся
записывать «учащийся». Для
пенсионеров записывать «пен-
сионер».

По вопросу 13-му:

Здесь необходимо полно-
стью указывать название уч-
реждения, организации, пред-
приятия, колхоза, где работает
опрашиваемый, причем для
предприятий следует указать,
какое это предприятие (род
производства).

Надо записывать, например,
«Чугуннолитейный за-
вод Пролетарий», а не просто
«завод Пролетарий», Ткац-
кая фабрика Октябрь», а не
просто «фабрика Октябрь».

Если предприятие принад-
лежит колхозу, необходимо
указать род предприятия и
название колхоза. Например:
«красная мастерская
колхоза «Красная Заря», кир-
пичный завод колхоза
«Путь к коммунизму» и т. д.

Для единоличников, некоопе-
рированных кустарей и тех
членов их семьи, которые

նոց», «Կոմունիզմի ուղի» կու-
լտուրական կազմակերպության
համար գրել «կուլտուրական»:

Մենատնտեսների, չկոպերաց-
ված տնայնագործների և նրանց
ընտանիքի այն անդամների հա-
մար, վորոնք շարունակ նրանց
ոգնում են զբաղմունքի մեջ,
գրել «իր տնտեսության մեջ»:

Թոշակաուներին, ստիպենդիա
ստացողներին, տնտեսական
ներին և խնամքի տակ ապրողներին
համար՝ այս հարցի գրման գիծ է
քաշվում:

14-րդ հարցի վերաբերյալ՝

Խնամքի տակ գտնվողների
համար գրել այն հասարակական
խումբը, վորին պատկանում է
նրանց խնամողը, որին նախ
բան-
վորի անաշխատունակ մեծահա-
սակ աղջիկը գրվում է «բանվոր»,
ծառայողի յերեխան գրվում է
«ծառայող», բանվորի կինը, վորն
զբաղվում է իր տան տնտեսու-
թյամբ, գրվում է «բանվոր»:
Թոշակաուներին և ստիպենդիա
ստացողներին համար գրվում է
հասարակական այն խումբը, վոր-
ին նրանք պատկանելի են յե-
զել մինչև թոշակի կամ ստիպեն-
դիայի անցնելը:

ԽՍՀՄ Պետական Ժողովրդական
Տնտեսության Հաստատման Կեն-
տրոնական Վարչության պետ՝

постоянно помогают им в зан-
ятии, писать «в своем хозяй-
стве».

Для пенсионеров, стипен-
диатов, домашних хозяек и
находящихся на иждивении
этот вопрос прочеркивается.

По вопросу 14-му:

Для лиц, находящихся на
иждивении, записывать обще-
ственную группу, к которой
принадлежит лицо, на ижди-
вании которого они находятся
(например, нетрудоспособная
взрослая дочь рабочего запи-
сывается «рабочий», ребенок
служащего записывается «слу-
жащий», жена рабочего, зани-
мающаяся домашним хозяйст-
вом, записывается «рабочий»).
Пенсионеры и стипендианты
записываются принадлежащи-
ми к той общественной груп-
пе, в которой они состояли
до перехода на пенсию или
стипендию.

Начальник Центрального управ-
ления народно-хозяйственного
учета Госплана СССР

ՅՈՒՅՈՒՄՆԵՐ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԹԵՐԹԸ ԼՐԱՅՆԵԼՈՒ ՀԱՅՄԱՐ

ПОЯСНЕНИЯ К ЗАПОЛНЕННОМУ ПЕРЕПИСНОМУ ЛИСТУ

Հաշվառու Իվաշովը մարդահամարը կատարելու համար ստացավ մարդահամարի Ջ-րգ բաժնի № 1 հաշվաժամը՝ Ստեփանավանի շրջանի Կալինինո գյուղը:

Առաջին տունը, վորից Իվաշովն սկսեց մարդահամարը, պատկանում է Ժուկովին:

Բացի № 1—6-ի տակ գրանցված ընտանիքից, այստեղ գրանցված են. — № 7-ի տակ Կիրովականից արձակուրդով յեկած աղան և № 8-ի տակ՝ նրանց մոտ հունվարի 5-ին հյուսք լեկած, Ժուկովա Հրանուշի յեղբայր Մաթևոսյան Թևոսը:

Նրանք այստեղ են գրանցված, վորովհետև համաձայն մարդահամարի թերթը լրացնելու հրահանգի, պահանջվում է, վոր մարդահամարի թերթում գրանցվեն զբոսը այն տնակիք, վորտեք գիշերել են ավյալ շինքում հունվարի 5-ից լույս 6-ի գիշերը:

Ժուկով Միխայիլը ծնվել է

Счетчик Ивашов получил для производства переписи счетный участок № 1, переписного отдела № 2—это село Селижарово, Кировского района, Калининской области.

Первый дом, с которого Ивашов начал перепись, принадлежит Жукову.

Кроме семьи Жукова, записанной под №№ 1—6, здесь переписаны: под № 7 сын, приехавший 1 января из Москвы в отпуск, под № 8—брат Жуковой—Матвеев Федор, приехавший в гости 5 января.

Переписаны они здесь потому, что по инструкции к заполнению переписного листа требуется, чтобы в переписной лист были записаны „все лица, которые ночевали в данном помещении в ночь с 5 на 6 января 1937 г.“.

1877 թ. փետրվարին: Նա լրացրել է 59 տարին, իսկ 60 տարեկան կլինի փետրվարին միայն: Նրա ընտանիքը բաղկացած է կնոջից, աղջկանից և վորդուց, վորն այրի յե: Վերջինս յերկու աղջիկ ունի. մեծը ծնվել է 1928 թվի հունվարի 5-ին, իսկ փոքրը՝ 1936 թվի ապրիլի 7-ին (վաղը նա կլինի 9 ամսական):

Ժուկովները կոլտնտեսականներ են. նրանցից յերեքն աշխատում են կոլտնտեսութաններում. — ինքը՝ Ժուկովը ձիապահ-բրիգադիր է, նրա կինը՝ դաշտային գյուղատնտեսական աշխատանք և կատարում, տղան հաշվետար է: Աղջիկը՝ Ուլան նույնպես կոլտնտեսութան անդամ է, բայց այստեղ 14-րդ հարցում գրանցվել է ծառայող, վորովհետև աշխատում է կոլտնտեսութանից դուրս, վորպես տարրական դպրոցի ուսուցչուհի ու իր աշխատանքի համար ստանում է աշխատավարձ և վոչ թե աշխոր:

Ինքը՝ Ժուկովը սուս է, իր կինը՝ հայ: Բոլոր զավակներն իրենց համարում են սուս:

Թեև Միխայիլ (№ 1), Ուլա (№ 3), Վասիլյ (№ 4), Վլադիմիր (№ 7) Ժուկովները մկրտված են, բայց նրանց բոլորի համար կրոնի հարցում գրված է «անհավատ», քանի վոր նրանք իրենց համարում են անհավատ:

Жуков Михаил родился в феврале 1877 г. Ему исполнилось 59 лет, а 60 будет только в феврале. Семья его состоит из жены, дочери и сына-вдовца, у которого две дочери: старшая родилась 5 января 1928 г., а младшая—7 апреля 1936 г. (завтра ей исполнится 9 месяцев).

Жуковы—колхозники; трое из них работают в колхозе: сам Жуков—конюх-бригадир, его жена на полевых с.-х. работах, сын—счетовод. Дочь Ольга тоже состоит членом колхоза, но здесь в вопросе четырнадцатом она записана служащей, потому что работает вне колхоза учительницей в начальной школе и за свою работу получает зарплату, а на трудовни.

Сам Жуков—русский, его жена—карелка. Дети все причисляют себя к русским.

Хотя Михаил (№ 1), Ольга (№ 3), Василий (№ 4) и Владимир (№ 7) Жуковы были крещены, но всем им в вопросе о религии записано „неверующий“, так как они сами

Նինա (№ 5) և Գալինա (№ 6)
Ժուկովների համար կրոնի հարցը
բոլորովին չի լրացված, վարով-
հեռու նրանք դեռևս 16 տարեկան
չկան:

считают себя неверующими.

Нине (№ 5) и Галине (№ 6)
Жуковым вопрос о религии
совсем не заполнен, так как
им еще нет 16 лет.

24—Форма № 4

ԽՍՀՄ ՊԵՏՊՈՒԱՆԻ
ՅՈՂՈՎԻՊԱՎԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹ.
ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱՎԱՆ
ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՄՈՒԹԵՆԱՎԱՆ ՍԱՐԴԱՀԱՍԱՐ 1937 թ

Центральное управление
НАРОДНО-ХОЗЯЙСТВЕННОГО
УЧЕТА

Всесоюзная перепись населения 1937 г.

Госплана СССР

Մարզահամարի բաժին № _____
Переписной отдел № _____
Հրահանգչական շրջան № _____
Инструкторский участок № _____
Հաշվամասի № _____
Счетный участок № _____

ԲՆԱՇԱՀԱՅՐԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՎ № _____
(ԳՅՈՒՂԱՎԱՆ ՎԱՅՐԵՐԻ ՀԱՍԱՐ)

Поселенный список № _____
(для СЕЛЬСКИХ местностей)

Հանրապետություն, յերկիր, մարզ _____
Республика, край, область

Շրջան _____
Район

Գյուղական կամ ավանային խորհուրդ _____
Сельский или поселковый совет

Բնակավայրի անունը _____
Название населенного пункта

ՅՈՒՅՈՒՄՆԵՐ ԼՐԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Указания к заполнению

1. Առանձին բնակավայրային ցուցակը (գյուղական վայրերի համար) հաշվառուն կազմում է վոչ միայն ամեն մի մշտական աիգի բնակավայրի համար, այլև ամեն մի քոչվորային կանգառումի համար:

2. Բնակավայրային ցուցակը հաշվառուն կազմում է նաև այն դեպքում, յեթև հաշվամասը բաղկացած է գյուղի մի մասից:

3. Քոչվորային կանգառումի անունը գրվում է այնպես, ինչպես դա ընդունված է անդադան բնակչության մաս (այն տեղի անունով՝ ձորակ, դետարերան և այլն, վորտեղ գտնվում է կանգառումը կամ ավյալ կանգառման տերերից մեկի անունով):

Տեղեկություններն ամեն մի տան, իրձիթի, յուրտի, վրանի, դետնափոր տնակի և այլնի մասին մոցվում են բնակավայրային ցուցակի մեջ առանձին առողով. հաշվառուն այդ տեղեկությունները գրանցում է բնակավայրային ցուցակի մեջ հունվարի 6-ին՝ տան, իրձիթի և այլնի մարդահամարն ավարտելուց անմիջապես հետո:

Բնակավայրային ցուցակները հաշվառուն համարակարում է բնակավայրերը շրջագոյելու կարգով. առաջին բնակավայրի համար գրվում է № 1, հետևյալի համար՝ № 2 և այլն:

Յեթև մարդահամարի բոլոր թերթերի գրանցման համար մի բնակավայրա-

1. Отдельный поселенный список (для сельских местностей) составляется счетчиком не только на каждый населенный пункт постоянного типа, но и на каждое кочевое стойбище.

Поселенный список составляется счетчиком и в том случае, если счетный участок состоит из части одного селения.

2. Название кочевого стойбища записывается так, как это принято среди местного населения (по названию той местности—урочище, устье реки и т. п., где стойбище находится, или по фамилии одного из хозяев, находящихся на данном стойбище).

3. Сведения по каждому дому, избе, хате, чуму, юрте, палатке, землянке и т. п. заносятся в поселенный список отдельной строкой. Эти сведения счетчик записывает в поселенный список 6 января тотчас же по окончании переписи по дому, избе и т. д.

Поселенные списки нумеруются счетчиком в порядке обхода населенных пунктов: для первого населенного пункта на списке ставится № 1, для следующего—2 и т. д.

Если одного поселенного списка для записи всех переписных листов не хватает, то счетчик продолжает запись на втором списке, дав ему тот же номер, что и на первом с приб ав-

յին ցուցակը չի բավականացնում, հաշվառուն շարունակում է իր գրանցումները յերկրորդ ցուցակի մեջ, ապավ նրան նույն համարը, ինչ վոր ունի առաջին թերթը, ավելացնելով «Բ» տառը (այդ դեպքում առաջին ցուցակի վրա գրվում է «Ա» տառը) և լրացնելով առաջին յերեսի բոլոր հարցերը:

Մարդահամարի թերթերը հաշվառուն համարակարում է ամեն մի բնակավայրի համար առանձին, սկսած առաջին համարից: Նույն բնակավայրի հետևյալ տան մեջ թերթերի վրա գրվում է № 2 և այլն:

4. 1-ին սյունակում ցույց է արվոյր մարդահամարի թերթում ըստ հերթի առաջին գրանցվածի ազգանունն ու անունը:

2-րդ սյունակում գրանցվում է ավյալ տանը կազմած մարդահամարի թերթերի համարը:

3-րդ սյունակում ցույց է արվում նրանց թիվը, իսկ 4-6 սյունակներում քանի մարդ է ցուցակագրված այդ թերթերում՝ արական, իգական առանձին-առանձին:

5. Յեթև հաշվամասում կան շենքեր զգալի քանակությամբ բնակիչներով՝ բաժանված առանձին բնակարաններ, մարդահամարի թերթերը կազմվում են համարակարում և գրանցվում բնակավայրային ցուցակի մեջ ամեն մի բնակարանի համար առանձին այնպես, ինչպես այդ ցույց է արված վերևում ամեն մի տան վերաբերյալ:

6. Մարդահամարն ավարտելուց հետո հաշվառուն ամեն մի բնակավայրի վերաբերյալ՝

- ա) ավփոխում է բնակավայրային ցուցակի 3-6 սյունակները գումարը և գրվում ընդհանուր գումարը, բ) մարդահամարի թերթերով հաշվում է 18 և ավելի բարձր ասրի ունեցողներին և այդ թիվը գրում է զրա համար հատկացված տեղում, գ) իր ստորագրությունը գնում է դ) բնակավայրային

лением буквы „б“ (на первом списке в этом случае проставляется буква „а“) и записав все вопросы лицевой стороны.

Переписные листы нумеруются счетчиком по каждому населенному пункту отдельно, начиная с первого номера. В следующем доме этого населенного пункта на листе ставится № 2 и т. д.

4. В гр. 1 указывается фамилия и имя лица, записанного первым в переписной лист.

В гр. 2 записывается номер переписных листов, составленных в данном доме; в гр. 3 указывается число их, а в гр. гр. 4—6—сколько человек записано в этих листах, отдельно мужчин и женщин.

5. Если в составе счетного участка имеются строения, со значительным количеством жителей, разделенные на отдельные квартиры, переписные листы составляются, нумеруются и записываются в поселенный список по каждой квартире отдельно, так же, как это указано выше для отдельных домов.

9 По окончании переписи по населенному пункту счетчик: а) подсчитывает по гр. гр. 3—6 итоги по поселенному списку, записывает общий итог, б) подсчитывает по переписным листам число лиц 18 лет и старше и записывает это число в отведенном для него месте, в) ставит свою подпись и г) вкладывает в поселенный список все переписные листы по данному пункту. Переписные листы при этом должны быть подобраны в порядке их записи в поселенный список.

7. Гр. гр. 7—10 счетчик не заполняет. Здесь контролер-инструктор отмечает результаты проверки.

ցուցակի մեջ դնում և ավյալ վայրի
թերթերը: Մարդահամարի թերթերը
պետք է հավաքված և դասավորված լինեն
ընտանիքային ցուցակներում
ըստ իրենց գրանցման կարգի:

7. Հաշվառումն 7-10 սյունակները չի
լրացնում, վերահսկիչ-հրահանգիչն այս-
տեղ նշանակում է վերստուգման ար-
դյունքները: 7-10-րդ սյունակները վե-
րահսկիչ-հրահանգիչը լրացնում է նաև
այն դեպքում, յեթե վերահսկիչը շրջա-
դալուծյան ժամանակ վոչ մի սխալ չի
գտել:

Հաշվառվի կողմից բաց թողնված ար-
ները վերահսկիչ-հրահանգիչը գրում է
ընտանիքային ցուցակի վերջում, ըստ
վորում 3-6 սյունակներում նշանակում
է «բաց է թողնված»:

8. Վերահսկիչ-հրահանգիչն ավարտե-
լով վերստուգումը՝ ամփոփում է 7-10
սյունակների ավյալները և տալիս է
ավյալ ընտանիքային ցուցակի ընդ-
հանուր գումարը: Գրանից հետո ընտ-
անիքային ցուցակն ստորագրում են
վերահսկիչ-հրահանգիչը և գյուղխորհրդը-
ղի լիազորը:

Гр. гр. 7—10 инструк-контролером-
тором заполняются и в том случае,
если никаких ошибок по данному
дому при контрольном обходе не об-
наружено.

Пропущенные счетчиком дворы
контролер-инструктор записывает в
конце поселенного списка, при этом
в гр. гр. 3—6 отмечает „пропущено“.

8. По окончании контроля контро-
лер-инструктор подсчитывает итоги
по гр. гр. 7—10 и записывает общий
итог по поселенному списку; после
этого поселенный список подписы-
вается контролером-инструктором и
уполномоченным сельсовета.

ԽՍՀՄ ՊԵՏՂԱՆԵՐ
ԺՈՂՈՎՐԴՄԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹ-
ՆԱԵՎԱՍՍԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

Центральное управление
НАРОДНО-ХОЗЯЙСТВЕННОГО
УЧЕТА
Госплана СССР

ՀԱՄԱՍՒՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՍԱՐԴՈՇԱՄԱՐ 1937 թ.
Всесоюзная перепись населения 1937 г.

Մարդահամարի բաժին	№ _____
Переписной отдел	
Հրահանգչական շրջան	№ _____
Инструкторский участок	
Հաշվամասի	№ _____
Счетный участок	

ՀԱՇՎԱՄԱՍԻ ԱՄՓՈՓՄԱՆ ՏԵՂԵՎԱԳԻՐ
(ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՎԱՅՐԵՐԻ ՀԱՄԱՐ)

Сводная ведомость по счетному участку
(для СЕЛЬСКИХ местностей)

Հանրապետություն, յերկիր, մարզ _____
Республика, край, область

Շրջան _____
Район

Գյուղական կամ ավանային խորհուրդ _____
Сельский или поселковый совет

Հաշվառուն բացի հաշվամասի ցուցակներից կազմում և ամփոփման տեղեկագիրը, վորի մեջ գրանցում և առանձին աղբերով ամեն մի բնակավայրային ցուցակի 2—5 սյունակների ընդհանուր գումարները, ապա ամփոփում և բոլորը և գրում և ամբողջ հաշվամասի ընդհանուր գումարը:

Հաշվառուն հաշվում և նաև ամբողջ հաշվամասի բոլոր 18 և բարձր տարիք ունեցողներին և այդ թիվը գրում և դրա համար հատկացված տեղում:

Հաշվառուն իր ամփոփման տեղեկագիրը կազմում և նաև այն դեպքում, յեթե հաշվամասը բաղկացած և մի գյուղից կամ նույնիսկ գյուղի մի մասից:

Հաշվառուն 6—9 սյունակները չի լրացնում. դրանք լրացնում և վերահսկիչ-հրահանգիչը վերահսկիչ շրջագայությունն ավարտելուց հետո՝ փոխանցելով բնակչության ցուցակներից համապատասխան գումարները:

УКАЗАНИЯ К ЗАПОЛНЕНИЮ

Счетчик кроме поселенных списков составляет по счетному участку сводную ведомость, в которую отдельными строками переносит из каждого населенного списка итог по гр. гр 2—5, затем подсчитывает эти итоги и записывает итог по всему счетному участку.

Счетчик подсчитывает также общее число лиц 18 лет и старше по всему счетному участку и записывает это число в отведенном для него месте.

Сводная ведомость составляется счетчиком и в том случае, если его участок состоит из одного селения или даже из части селения.

Графы 6—9 счетчик не заполняет; их заполняет контролер инструктор по окончании контрольного обхода, путем переписания соответствующих итогов из поселенных списков.

Правила работы счетчика

1. Հաշվառուն պատասխանատու յե իրեն հատկացված հաշվամասում կատարած մարդահամարի համար:

Հաշվառվի հաշվամասը կարող և բաղկացած լինել մեկ կամ մի քանի բնակավայրից (Գյուղերից, ագարակներից և այլն) կամ բնակավայրի մի մասից: Առաջին դեպքում հաշվառուն վերահսկիչ-հրահանգիչից օտանում և իր հաշվամասի մեջ մտնող բոլոր բնակավայրերի ցուցակը: Յերկրորդ դեպքում վերահսկիչ-հրահանգիչը տեղում ցույց և տալիս հաշվառվին նրա հաշվամասի սահմանները:

Դրա հետ միաժամանակ վերահսկիչ-հրահանգիչը հաղորդում և հաշվառվին, թե ով և աշխատում հարևան հաշվամասերում:

Վերահսկիչ-հրահանգիչը հաղորդում և հաշվառվին մարդահամարի բաժնի №-ը, հրահանգչական №-ը, հաշվամասի №-ը:

2. Մարդահամարի թերթերի լրացումն սկսելուց առաջ հաշվառուն կազմում և իր հաշվամասի մեջ մտնող բոլոր տները ցուցակը:

Յեթե այդ դեպքում հաշվառվի մեջ կասկած և ծագում՝ այս կամ այն տունը մտնում և իրա հաշվամասի մեջ թե վրչ, նա բացառություն համար դիմում և վերահսկիչ-հրահանգիչին կամ պայմանավորվում և հարևան հաշվա-

Правила работы счетчика

1. Счетчик отвечает за перепись населения отведенного ему участка.

Участок счетчика может состоять из одного или нескольких населенных пунктов (деревень, хуторов и т. д.) или из части населенного пункта. В первом случае счетчик получает от контролера-инструктора список всех населенных пунктов, входящих в его участок. Во втором—контролер-инструктор показывает счетчику на месте границы его участка.

При этом контролер инструктор сообщает счетчику, кто работает на соседних счетных участках.

Контролер-инструктор сообщает счетчику № переписного отдела, № инструкторского участка и № его счетного участка.

2. Прежде чем приступить к заполнению переписных листов, счетчик составляет список всех дворов, входящих в его участок.

ուսանողների հետ այն մասին, թե ո՞վ պետք է ցուցակագրի այդ տունը:

3. Յեթե հաշվառվին հատկացված հաշվառումն էլան առանձին կարգով ցուցակագրվելիք տներ, վորոնց բնակիչներին հաշվառուն չի ցուցակագրում ապա այդ տների ցուցակը հաշվառուն մարդահամարից առաջ ստանում է վերահսկիչ - հրահանգչից: Նրա հաշվառման մնացած բոլոր տների բնակչությունը պետք է ցուցակագրվի:

4. Մարդահամարը հաշվառուն կատարում է հետևյալ կարգով. — ա) 1937 թ. հունվարի 1-ից մինչև 5-ը հաշվառուն կատարում է մարդահամարի թերթերի նախնական լրացումը:

բ) Հունվարի 6-ին առավոտյան ժամի 8-ից մինչև գիշերվա ժամի 12-ը հաշվառուն կատարում է իսկական մարդահամարը, այսինքն՝ բնակչության հաշվումը, մարդահամարի նախապես լրացված թերթերի ստուգումն ու ուղղումը, ինչպես նաև մարդահամարի թերթերի լրացումն այն անձանց համար, վորոնց համար վերևի պատճառներով թերթեր կազմված չեն յեղել:

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԹԵՐԹԵՐԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԼՐԱՑՈՒՄԸ

5. Մարդահամարի թերթերի նախնական լրացումը հաշվառուն կատարում է համուրեր և հերթակառնությունները շրջագայելով իր հաշվառումն գտնված անխտիք այն բոլոր շենքերն ու բնակելի կացարանները,

Если при этом у счетчика возникло сомнение, входит ли тот или иной двор в его участок, он обращается за разъяснением к контролеру-инструктору или условливается с соседними счетчиками, кто будет переписывать этот двор.

3. Если на участке, отведенном счетчику имеются дома, подлежащие переписи в особом порядке и данным счетчиком не переписываемые, то список этих домов счетчик получает перед переписью от контролера-инструктора. Население всех остальных домов его участка должно быть переписано.

4. Перепись производится счетчиком в следующем порядке:

а) с 1 по 5 января 1937 года счетчик производит предварительное заполнение переписных листов;

б) 6-го января с 8-ми час. утра до 12 час. ночи счетчик производит самую перепись, т. е. счет населения, проверку и исправление предварительных листов, а также заполнение переписных листов на тех лиц, на которых они почему либо не были составлены.

վորտեղ թեկուզ մեկ մարդ ապրելիս կլինի:

Նախնական լրացումը հաշվառուն սկսում է 1937 թ. հունվարի 1-ից և ամբողջովին ավարտում է հունվարի 5-ից վոչ ուշ:

6. Յուրաքանչյուր տան մեջ մարդահամարի թերթերում պետք է գրվեն թե մշառպես և թե ժամանակավորապես ապրողները, Բացակայողներից չպետք է գրել միայն նրանց վորոնց վերաբերմամբ հայտնի չե, վոր մինչև մարդահամարի սրը (առ 6 հունվարի) նրանք չեն վերադառնում:

Մով դուրս յեկած ձկնորսները և վորսի գնացած վորսորդները մտցվում են մարդահամարի թերթի մեջ, անկտի այն բանից, նրանք մինչև հունվարի 6-ը տուն կվերադառնան, թե վոչ:

7. Մարդահամարի թերթի մեջ չեն մտցվում միայն այն անձինք, վորոնք հատուկ վկայականներ են ներկայացնում ռազմական հրամանատարությունից կամ ՆԳԺԿ մարմիններից այն մասին, վոր նրանք առանձին կարգով պետք է ցուցակագրվին:

Այդ անձանց ընտանիքի անդամներն ընդհանուր կարգով են ցուցակագրվում:

8. Յեթե տան մեջ մի քանի ընտանիք է ապրում, ապա մարդահամարի թերթի մեջ մտցվում են նախ մեկ ընտանիքի, ապա մյուս ընտանիքի անդամները և այլն:

9. Յուրաքանչյուր թերթի վրա

Предварительное заполнение переписных листов

5. Предварительное заполнение переписных листов производится счетчиком путем сплошного обхода по порядку всех находяющихся на его участке дворов и жилых помещений, в которых окажется, проживающим хотя бы один человек.

Предварительное заполнение счетчик начинает с 1 января и заканчивает полностью не позднее 5 января 1937 года.

6. В каждой доме в переписные листы подлежат записи все лица, как проживающие постоянно, так и временно. Не следует записывать только тех из отсутствующих, относительно которых известно, что ко дню переписи (6-го января) они не вернутся.

Выехавшие в море рыбаки и ушедшие на охоту охотники записываются в переписной лист независимо от того, вернутся они домой к 6-му января или нет.

7. Не записываются в переписные листы только лица, пред"являющие специальные удостоверения военного ко-

հաշվառուն գրում և ցուցակագրվող տան հատցեն, մարդահամարի բաժնի և հաշվամասի №-ը, և մարդահամարի թերթի մեջ գրանցված ամեն մեկի մասին լրացնում և բոլոր հարցերի պատասխանը՝ համաձայն հրահանգի ցուցումների:

ՄԱՐԴԱՄԱՍԻ

10. Հունվարի 6-ին հաշվառուն նորից և շրջում էր հաշվամասի բոլոր տներն ու բոլոր կացարանները, վորտեղ ցուցակագրութան ժամանակ կարող և թեկուզ մեկ մարդ ապրելիս լինել:

11. Յուրաքանչյուր կացարանում հաշվառուն պետք է՝

ա) պարզի, թե արդյոք մարդահամարի թերթի մեջ գրված յուրաքանչյուր անձ գիշերել և սվյալ կացարանում հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերը:

բ) հարցնի՝ արդյոք բացի մարդահամարի թերթում գրվածներից ուրիշ վորեե մեկը չի գիշերել:

Յեթե պարզվի, վոր մարդահամարի թերթի մեջ գրված անձը մեկնել և կամ վախճանվել մինչև հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերված ժամի 12-ը, ապա հաշվառուն մարդահամարի թերթից շրջում և թե այդ անձանց և թե թերթում նրանց մասին կատարված բոլոր գրանցումները:

мандования или органов НКВД о том, что они подлежат переписи в особом порядке.

Члены семьи этих лиц переписываются в общем порядке.

Если в доме живет несколько семей, в переписной лист записываются сначала члены одной семьи, затем другой и т. д.

9. На каждом листе счетчик записывает адрес переписываемого дома № переписного отдела и № счетного участка и заполняет о каждом записанном в переписной лист ответы на все вопросы в соответствии с указаниями инструкции.

Перепись населения

10. 6-го января счетчик снова обходит все дома своего участка и все помещения, в которых при переписи может оказаться проживающим хотя бы один человек.

11. В каждом помещении счетчик должен:

а) выяснить относительно каждого записанного в переписной лист лица, ночевал ли он в данном помещении в ночь с 5-го на 6-е января,

Չեն հանվում բացակայողներին միայն նրանք ովքեր մատնանշված են մարդահամարի թերթի լրացման հրահանգի 2-ր կետում, այսինքն՝ գիշերահերթի աշխատողները, պատերում կամ հիմարկներում հերթապահածները, ինչպես նաև այն յերկաթուղայինները (մեքենավարներ, հնոցապահներ, կոնդուկտորներ, ուղեկցողներ և այլն), վորոնք հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերն իրենց պաշտոնիական պարտականություններն են կատարելիս յեղել թեկուզ և այն բնակավայրից դուրս, վորտեղ նրանք ապրում են, և հունվարի 5-ի յերեկոյից շուկա կամ բանաստարության գործով մեկնածները. այդ անձանց, ինչպես նաև ծով դուրս յեկած ձկնորսներին և վորսի գնացած վորսորդներին պետք է թողնել մարդահամարի թերթերում, անկախ այն հանգամանքից՝ գիշերել են նրանք ասի, թե վոչ:

Չեն հանվում թերթերից նաև այն անձինք, վորոնք հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերն անց են կացրել այլ կացարանում, բայց նույն բնակավայրում, որինակ՝ հյուր գնացածները:

Մյուս կողմից, յեթե պարզվեն մարդահամարի թերթում չգրանցված, բայց մինչև հունվարի 5-ի լույս 6-ի գիշերը յեկած կամ ծնված անձինք, ապա հաշվառուն այդպիսի անձանց գրանցում և մարդահամարի թերթի մեջ և լրացնում և նրանց մասին բոլոր հարցերը: Հաշվառուն այդ անձանց մարդահամարի թերթի

б) спросить, не ночевал ли кто еще кроме записанных в переписной лист.

Если окажутся лица, записанные в переписной лист, но уехавшие или умершие до 12 час. ночи с 5 на 6 января, счетчик вычеркивает из переписного листа как этих лиц, так и все записи о них в листе.

Не вычеркиваются лишь те из отсутствующих, которые указаны в п. 2-6 инструкции к заполнению переписного листа, т. е. работники ночной смены и дежурившие на постах или в учреждениях, а также железнодорожники (машинисты, кочегары, кондуктора, проводники и т. п.) бывшие в ночь с 5 на 6 января при исполнении служебных обязанностей, хотя бы вне населенного пункта, в котором они живут, и лица, выехавшие с вечера 5 января на базар или в извоз; эти лица, а также выехавшие в море рыбаки и ушедшие на охоту охотники подлежат оставлению в переписных листах вне зависимости от того, ночевали они дома или не ночевали. Не вычеркиваются также лица, проведшие ночь с 5 на 6 января в другом помещении, но в том же населенном месте (например бывшие в гостях).

մեջ ե մտցնում նաև այն դեպքում, յեթե հարցման յենթարկվողները հայտնում են, թե իրենք ուրիշ տեղ են գրանցված:

12. Ինչպես նաև նախնական լրացման ժամանակ՝ չեն գրանցվում այն անձինք, վերոնք հատուկ վկայական են ներկայացնում այն մասին, վոր նրանք պետք է առանձին կարգով գրանցվեն (տես վերը, կետ 7):

13. Առաջին տան հաշվառուն թերթերի վրա գնում է № 1 և մտցնում է բնակավայրային ցուցակի մեջ: Հետևյալ տան թերթերի վրա գրվում է № 2 և այլն:

ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՀԱՆՁՆՈՒՄԸ

14. Իր հաշվամասում մարդահամարը վերջացնելուց հետո անմիջապես, բայց հունվարի 7-ի առավոտից վոչ ուշ, հաշվառուն մարդահամարի բոլոր թերթերն իր կազմած բնակավայրային ցուցակի ու անփոփոման տեղեկազրի հետ միասին հանձնում է վերահսկիչ-հրահանգչին:

Նյութերն հանձնելիս հաշվառուն տեղեկանում է վերահսկիչ-հրահանգչից, թե վերջինը վճիռ որն է վերահսկչական շրջազայութուն կատարելու նրա հաշվամասում:

ՅՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԹԵՐԹ՝ ԱՌԱՆՁԻՆ ՀԱՐՑԵՐԸ ԼՐԱՑՆԵԼՈՒ ԱՌԹՎ

Յուրաքանչյուր մարդու մասին պատասխանները գրելու անձամբ նրա

С другой стороны, если окажутся лица, не записанные в переписной лист, но приехавшие или родившиеся до 12 час. ночи с 5 на 6 января, счетчик записывает таких лиц в переписной лист и заполняет на них все вопросы. Счетчик записывает этих лиц в переписной лист и в том случае, если опрашиваемые заявляют, что они были переписаны в другом месте.

12. Как и при предварительном заполнении не записываются лица, пред"являющие специальные удостоверения о том, что они подлежат переписи в особом порядке (см. выше п. 7).

13. В первом доме счетчик ставит на листах № 1 и записывает его в поселенный список. В следующем доме на листах ставится № 2 и т. д.

ՏՃԱՇԱ ԿԱՏՐԻԱԼՈՎ

14. Немедленно по окончании переписи по своему участку, но не позднее утра 7 января, счетчик все переписные листы, вместе с составленными им поселенными списками и сводной ведомостью, сдает контролеру-инструктору.

և վոչ թե ուրիշներ ժամանակի հիման վրա: Յերբխանների մասին նրանց ծնողների կամ խնամողների ասածի հիման վրա:

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՐՑ

Հիշելը, վոր հարցման յենթարկվողները շատ հաճախ իրենց տարիքը ճիշտ չեն ցույց տալիս: Աշխատիք հարցման յենթարկվողներից մեկն մեկի տարիքը ճշտորեն վորոշել և վոչ թե մոտավորապես: Գրելը, թե արդեն նրա քանի տարին է լրացել: Յերբխանների համար մի գրել՝ մեկ տարեկան, յեթե նրանց տարին գեոչի լրացել, թեկուզ և մեկ որ պակաս լինի:

Հիշելը, տարիքը ճիշտ ցույց տալը քո գլխավոր անելիքներից մեկն է: Յեթե 1 տարեկանից մեծ մարդու տարիք են նշանակում, ապա տարիք ցույց տվող թիվը գրելը «տարեկան» բառից հետո, իսկ յեթե 1 տարեկանից վոքը յերբխայի տարիք էս գրում, ապա ջնջիլ տարիների թիվը գրելու համար թողած տեղը և ամիսների թիվը գրելը «ամսական» բառից հետո:

ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ

Հարց. Ինչպես նշանակել այն յերբխայի տարիքը, վորը թերթը լրացնելու մոմենտին 1 տարեկան, 10 ամսական և 11 որական է յեղել:

Պատասխան. պետք է գրել 1 տարեկան. ամիսների և որերի թիվը չպետք է գրել:

При сдаче материала Счетчик узнает от контролера-инструктора, какого числа он будет производить контрольный обход его участка.

ՍԿԱԶԱՆՈՒՄ Կ ԶԱՊՈՒՆՈՒՄԸ ՕՏԴԵԼՆՅԻՆ ՎՊՐՈՍՈՎ ԹԵՄ ՍԿԻՍՆՈՒ ՍԵՂԻՏԻ

О каждом человеке так вывай ответы с его собственных слов, а не со слов других лиц. Для детей — со слов их родителей или воспитателей.

ՎՊՐՈՍ ԵՐՈՐԻ

Помни, что очень часто опрашиваемые указывают свой возраст неточно. Старайся установить возраст каждого опрашиваемого точно, а не приблизительно. Записывай, сколько лет ему уже минуло: Не пиши 1 год детям, которым год еще не минул, хотя бы им нехватало даже одного дня.

Помни, правильно указать возраст — одна из главных твоих задач. Если записываешь возраст человека старше 1 года, записывай число лет вслед за словом «лет»; если же записываешь возраст ребенка моложе 1 года, прочеркни место, отведенное для записи числа лет, и запиши

Ամիսների թիվը նշանակվում է միայն այն յերեխաների համար, վորոնց մեկ տարին դեռ չի լրացել: Հատց. Ինչպես նշանակել այն յերեխայի տարին, վորը թերթ լրացնելիս 8 ամսական և 12 օրական է յեղել:

Պատասխան. Պետք է մարդահամարի թերթում ջնջել այն տեղը, վոր հատկացված է տարիները գրելու համար, իսկ ամիսների նշանակելու տեղում գրել 8: Որերի թիվը չպետք է գրել:

Հետևապես, գրանցումն այսպիսի ձև պետք է ունենա՝
Քանի տարեկան կամ ամսական է — տարի —, ամսական 8:

Հատց. Ինչպես նշանակել այն մարդու տարիքը, վորը տասնվեցերորդ տարվա մեջ է.

Պատասխան. Պետք է գրել 15 տարեկան, քանի վոր 16 տարին դեռ չի լրացել:

Հատց. Ինչպես գրել մարդահամարի նախարդ օրը (հունվարի 5-ին) ծնված յերեխայի տարիքը:

Պատասխան. Պետք է ջնջել այն տեղը, վոր հատկացված է տարիները գրելու համար, իսկ ամիսները նշելու տեղում գրել «0»:

Հետևաբար գրանցումը պետք է ունենա հետևյալ ձևը՝
տարի —, ամիս 0:

ՅԵՐԵՒԱՅԻ ՀԱՐՑ

Հիշիր, վոր հարցման յենթարկվողն ինքն է վորոշում, թե ինչ ազգության է պատկանում: Ուստի

число месяцев вслед за словом «месяцев».

Примеры:

Вопрос. Как записать возраст ребенку, которому к моменту заполнения листа было 1 год, 10 месяцев и 11 дней?

Ответ. Надо записать 1 год. Число месяцев дней записывать не нужно.

Число месяцев записывается только детям, которым еще не исполнилось одного года.

Вопрос. Как записывать возраст ребенку, которому, к моменту заполнения листа было 8 месяцев и 12 дней.

Ответ. Надо прочеркнуть в переписном листе место, предназначенное для записи лет, а в месте для записи месяцев вписать 8. Число дней записывать не нужно.

Следовательно, запись должна иметь такой вид:

Сколько лет или месяцев от роду? Лет — месяцев 8.

Вопрос. Как записать возраст человеку, которому идет шестнадцатый год?

Ответ. Надо записать 15 лет, так как шестнадцать еще не минуло.

Вопрос. Как записать возраст ребенку, родившемуся накануне дня переписи (5 января)?

Ответ. Нужно прочеркнуть число лет, а в месте для записи месяцев поставить «0».

Следовательно, запись должна иметь следующий вид:

Лет — месяцев 0.

ազգությունն որպես նշանակիր, ինչպես հարցման յենթարկվողն ինքն է ասում:

Հիշիր, վոր քեզ կատեգորիկ կերպով արգելվում է հարցման յենթարկվողի ցուցումը փոփոխել:

Այն դեպքում, յերբ հարցման յենթարկվողը, հարցը չհասկանալով ազգության փոխարեն ինչ վոր ուրիշ բան է ասում — կրոն (որինակ, մուսուլման), նախկին դասը (որինակ, օյլազղի), ծննդավայրը (որինակ, սիբիրցի), — բացառելիք նրան իբր սխալը և աշխատիր ճիշտ պատասխան ստանար:

ՉՈՐՐՈՐԴ ՀԱՐՑ

Հիշիր, վոր յերբեմն մայրենի լեզուն կարող է չլուգադիպել ազգության հետ: Որինակ, կարող է պատահել, վոր հրեայի մայրենի լեզուն առևերեք լինի, կամ առևի մայրենի լեզուն ուկրաիներենը լինի և այլն:

Ուստի յուրաքանչյուրից հարցրու նրա մայրենի լեզուն և այն լեզուն նշանակիր, վոր նա կատի, անկախ այն բանից, թե այդ լեզուն համընկնում է նրա ազգության հետ թե զոչ:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՀԱՐՑ

Հիշիր, վոր այս հարցը լրացվում է միայն 16 տարեկան և ավելի մեծ անձանց համար: Ետևաքանչյուրից հարցրու, թե արդյո՞ք նա ինքն իրեն հարցրու, թե արդյո՞ք նա ինքն իրեն անհավատ է համարում, թե հավատացող, և յիթե նա հավատացող է, ապա վորեք գաղանաքը և հատկա-

Вопрос третий

Помни, что спрашиваемый сам определяет, к какой национальности он себя причисляет. Поэтому записывай национальность так, как говорит спрашиваемый.

Помни, что изменять показания спрашиваемого тебе категорически воспрещается.

В том случае, если спрашиваемый, не поняв вопроса, вместо национальности называет что-либо другое — религию (например, мусульманин), прежнее сословие (например, инородец), место рождения (например, сибиряк), — объясни ему его ошибку и добивайся правильного ответа.

Вопрос четвертый

Помни, что иногда родной язык может не совпадать с национальностью. Например, может быть, что у еврея родной язык — русский, или у русского родной язык — украинский и т. п.

Поэтому, у каждого спроси о его родном языке и записывай тот язык, которой он назовет, независимо от того, совпадает этот язык с национальностью или не совпадает.

Вопрос пятый

Помни, что этот вопрос заполняется только для лиц

պես ինչ գավանանքի յե պատկանում:

Բացատրիր, վոր ախտի պետք է ցույց տալ հարցման յենթարկվողի այժմյան վերաբերմունքը հրոնի հանդեպ, և վոր թե նրա՝ ձևականորեն վորևե գավանանքի պատկանելն անցյալում: Հարցման յենթարկվողին մի դասիր վորևե գավանանքի պատկանողները շարքը հենց միայն այն պատճառով, վոր այս կամ այն հրոնական ծեսին և յենթարկվել, որինակ, մկրտվել և և այլն:

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԶԱՐՑ

Չամուսնացածները, վորոնց թվում նաև այրիների և ամուսնալուծվածների համար նշանակիր «վոչ»: Ամուսնացածների համար նշանակիր «այո»: Հիշիր, վոր չգրանցված ամուսնությունը նշանակվում է ճիշտ այնպես, ինչպես և գրանցված ամուսնությունը:

ՅՈԹԵՐՈՐԴ ԶԱՐՑ

Հիշիր, վոր ոտորերկրացի համարվում է միայն նա, ով արտասահմանյան անցազիր (պասպորտ) ունի:

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԶԱՐՑ

Հիշիր, վոր գրագետ պետք է համարել, այն մարդուն և այն դեպքում, յեթե միայն կարգալ գիտե վորևե լեզվով, թեկուզ և շատ դանդաղ: Այն մարդկանց, վորևք միայն իրենց զգա՞նուն ստորազրել գիտեն, բայց կարգալ բոլորովին չեն կարողանում, անգրագետ համարիր:

16 лет и старше. Каждого спроси, считает ли он сам себя неверующим или верующим и если он верующий, то причисляет ли себя к определенному вероисповеданию и какому именно.

Раз'ясни, что здесь надо указывать собственные теперешние отношения опрашиваемого к религии, а не формальную принадлежность к а кому-либо вероисповеданию в прошлом. Не относи опрашиваемого к какому либо вероисповеданию только потому, что он подвергался тем или иным религиозным обрядам, например, был крещен и т. п.

Вопрос шестой

Для лиц, не состоящих в браке, в том числе и для вдовых и разведенных, пиши «нет» Для лиц, состоящих в браке, пиши «да».

Помни, что незарегистрированных брак записывается совершенно так же, как зарегистрированный.

Вопрос седмой

Помни, что иностранцем считается только тот, кто имеет ииностраннй паспорт.

Вопрос восьмой.

Помни, что грамотным нужно считать человека и в том случае, если он умеет

Հիշիր, վոր գրագետ է համարվում նաև այն մարդը, վորը կարողանում է արարական տառերով ապված կամ գրված տեքստը կարգալ, բայց նոր՝ լատինական այբուբենը չգիտե:

ՏԱՍՆԵՐԿԵՐՈՐԴ ԶԱՐՑ

Հիշիր, վոր միջնակարգ կամ բարձրագույն դպրոց ավարտած լինելու հարցին պատասխանելիս, մեղրեսիններն ավարտած անձերի նկատմամբ պետք է գրել «վոչ»:

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ԶԱՐՑ

12 րդ հարցի պատասխանն այնպես գրիր վոր պարզ ու ճշգրիտ մատնանշվի, թե հատկապես ինչ աշխատանք է կատարում հարցման յենթարկվողը:

Յեթե նա կուտնտեսության մեջ վորոշ աշխատանքի է կցված, որինակ՝ կթվորուհի, ձիապան, պահակ, հովիվ կուտնտեսության նախագահ է, այդ պաշտոնը գրիր այսպեղ, իսկ յեթե նա դանդաղան աշխատանք է կատարում մյուս կուտնտեսականների հետ միասին, ապա գրիր «յուզաւն-տեսական»:

Յեթե հարցման յենթարկվողը բրիգադավար կամ ողակավար է, ապա գրիր ճիշտ կերպով, թե վոր բրիգադի, վոր ողակի՝ Այսպես գրիր «անասնաբակի բրիգադավար» և վոչ թե միայն «բրիգադավար»: Յեթե գործարանում կամ հիմնարկում կատարած աշխատանքն ևս գրում, ապա ճիշտ կերպով գրիր պաշտոնը:

только читать на каком-нибудь языке, хотя бы и очень медленно. Лиц, которые умеют только подписать фамилию свою, а читать совсем не умеют, считай неграмотными.

Помни, что грамотным считается и тот, кто умеет читать текст напечатный или написанный арабскими буквами, но не знает нового латинизированного алфавита.

Вопрос одинадцатый

Помни, что в ответе на вопрос об окончании средней или высшей школы для лиц, окончивших медресе пишется «нет».

Вопрос двенадцатый

Ответ в вопросе двенадцатом напиши так, чтобы было точно указано, какую именно работу выполняет опрашиваемый. Если за ним в колхозе закреплена определенная работа, должность — доярка, конюх, сторож, пастух, председатель колхоза — запиши здесь эту должность. Если же он выполняет разные работы, наяду с другими колхозниками, напиши «с/х».

Если опрашиваемый бригадир или звеньевой, напиши точно, какой бригады, како-

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԹԵՐԹ
ПЕРЕПИСНОЙ ЛИСТ

№ 1

Հանրապետութիւն, յերկիր, մարզ ՀՍԽՀ
Республика, край, область

Շրջան Ստեփանավան
Район

Մարզանմարի աւելի №-ը № переписно- ного отдела	Հարկանար №-ը № счетного участка	Քաղի №-ը № квартала	Տնային կամ բնակավայրի ճակատի № № домового или поселен. списка
2	1	—	2

Հասցեն քաղաքային վայրերում
Адрес в городских поселениях:

Քաղաքային վայրի անունը
Название городского поселения
Փողոց, նրբանցք, հրապարակ
Улица, переулок, площадь

Քաղաքային ռայոնը
Городской район
Տուն №
№ дома
Բնակարան №
№ квартиры

Հասցեն գյուղական վայրերում
Адрес в сельских местностях:

Գյուղխորհուրդի կալիբրն
Сельсовет
Քաղաք, ձմեռանոց, գյուղ, ագարակ և այլն) գյուղի կալիբրն
аула, кишлака, села, хутора и т. д.)
Բնակավայրի անունը (գյուղակի)
Название населенного пункта (деревни)

ԱԶԳԱՆՈՒՆ, ԱՆՈՒՆ Фамилия, имя	1. Ծուկով Միւսայի		2. Ծուկովա Հրանուշ		3. Ծուկովա Ուլա		4. Ծուկով Վասիլի	
	արական 59 лет	ամսական месяцев	արական 59 лет	ամսական месяцев	արական 34 лет	ամսական месяцев	արական 31 лет	ամսական месяцев
Սեռ (արական, իգական) Пол (мужской, женский)	ար		ի գ		ի գ		ար	
Քանի տարեկան կամ ամսական է Сколько лет или месяцев от роду?								
Ազգութիւնը Национальность	ռուս		հայ		ռուս		ռուս	
Մայրենի լեզուն Родной язык	ռուսերեն		ռուսերեն		ռուսերեն		ռուսերեն	
Դ Ր Ա Ն Ը Р е л и г и я	անհավատ		լուսափորձական		անհավատ		անհավատ	
Սմանացած է, թե վոչ Состоит-ли в браке?	այո		այո		վոչ		վոչ	
Վեր պետութեան քաղաքացի չե Гражданин какого государства?	խորհ		խորհ		խորհ		խորհ	
Գրագիտ է, թե վոչ Грамотен-ли?	այո		վոչ		այո		այո	
Վեր դպրոցում է սովորում—տարրական, միջնակարգ, թե բարձրագույն В какой школе учится—в начальной, средней или высшей?	վոչ		վոչ		վոչ		վոչ	
Վեր դասարանում կամ վեր կուրսում է սովորում В каком классе или на каком курсе учится?	—		—		—		—	
Ավարտել է արդիւր միջնակարգ կամ բարձրագույն դպրոց Окончил-ли среднюю или высшую школу?	վոչ		վոչ		միջ		միջ	
Զբաղմունքի տեսակը (ծառայութիւնը) ներկայումս Род занятия (службы) в настоящее время	ձիւղայան-բրիգադիր		գյուղատնտ		ուսուցչուհի		հաշիւ տար	
Աշխատանքի տեղը (ձեռնարկութեան, կտրված տեսութեան, կիմարիկի անունը) Место работы (название предприятия, колхоза, учреждения)	«Կրանայա Զարյա» կոլտնտեսութիւնում		«Կրանայա Զարյա» կոլտնտեսութիւնում		տարրական դպրոցում		«Կրանայա Զարյա» կոլտնտեսութիւնում	
Հասարակական վեր խմբին է պատկանում— բանվորներին, ծառայողներին, կոլտնտեսական- ներին, մեծատնտեսներին, անասնապահներին խմբին, ազատ պրոֆեսիայի մարդկանց, թե կրանայան պաշտամունքի սպասարկողներին և անաշխատ սարքերին К какой общественной группе принадле- жит: к группе рабочих, служащих, колхоз- ников, единоличников, кустарей, людей свободных профессий или служителей культы и ветрующихся элементов?	— կոլտնտեսական		կոլտնտեսական		ծառայող		կոլտնտեսական	

ՀՈՒՇԱԹԵՐԹ ՀԱՇՎԱՌՎԻ ՀԱՄԱՐ

ПАМЯТКА ДЛЯ СЧЕТЧИКА

- Մարդանամարի թերթերը կազմակերպելու նպատակով մասնավորապես ընտրված քաղաքացիներին համարժեցված թերթերի և համարակցի ԼՂԱՅՈՒՄԸ ՎԵՐՋԱՅՐԵՔ ՎՈՅ ՈՒՅ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 5-ԻՑ:
- Թերթերը լրացնելիս հիշեցե՛ք հետևյալ կանոնները՝
 - Պատասխանները գրեցե՛ք միայն նրանց համար հատկացրած ազդերում՝ չանցնելով կտրելի սյունակները և ազդերը:
 - Գրեցե՛ք պարզ, թանաքով և իրարահեռ:
 - Պատասխանելով մարդանամարի թերթի առանձին հարցերին ճշտությամբ կատարեցե՛ք հրահանգի ցուցումները:
- Յեթի հարցման յեթևակային վերև հարց պարզ չե՛, բացատրեցե՛ք նրան որովհետև հրահանգից թե ինչ է նշանակում այդ հարցը, մասնավորապես բացատրեցե՛ք, վեր կրոնի (զավանսերի) մասին հարցին պետք է պատասխանել հարցման յեթևակայի այժմյան սեփական համոզմունքը (անհավատ, հավատացող—ուղղափառ, հավատացող—մանկիչակիչ, հավատացող—ուսուցիչական) այլ վոչ այն դավանանքը, վերին հարցման յեթևակային կամ նրա ծնողները պարզ մասան պատկանելիս են յեղել անցյալում:
- Հանվարի 6-ին, մարդանամարի որը, չընտրվեցե՛ք ձեզ հանձնված հարցմանն ամբողջությամբ, ստուգեցե՛ք և ուղղեցե՛ք մարդանամարի ընտր թերթերը:
 - Թերթերը ստուգելիս վերստին գրեցե՛ք ընտր նրանց, վերստե՛ գրեցե՛ք են տվյալ բնակարանում, խրճիթում, հյուրանոցում և այլն, հանվարի 5-ի լույս 6-ի գրեցե՛ք, բայց՝ գրանցված չեն նախնական գրանցման ժամանակ (հունվարի 5-ի լույս 6-ի գրեցե՛ք մինչև ժամի 12-ը ծնվածները, թերթի նախնական լրացումից հետո յեղողները):
 - Ջնջել ընտր նրանց, վերստե՛ գրված են մարդանամարի թերթերում նրանց նախնական լրացման ժամանակ, բայց հանվարի 5-ի լույս 6-ի գրեցե՛ք բացակայել են (մահացածները հանվարի 5-ի լույս 6-ի գրեցե՛ք մինչև ժամի 12-ը) մեկնածները և այլն: Մարդանամարի թերթը ստուգելիս և ուղղելիս հշտությամբ պահպանեցե՛ք հրահանգի 1, 2 և 3 կետերը:
 - Մարդանամարի թերթերը ստուգելուց և ուղղելուց հետո հենց տեղում լրացրե՛ք անպարտապահ (բազմաբան) կամ բնակավայրային ցուցակը (դյուրական վայրերում):

- Составьте переписные листы на всех граждан, проживающих на вашем участке.
- Предварительное заполнение переписных листов закончите не позднее 5 января.
 - Заполняя листы, соблюдайте следующие правила:
 - Ответы записывайте только в местах, которые для них отведены. Не захватывайте соседних строк и граф.
 - Пишите чернилами, четко, разборчиво.
 - Отвечая на отдельные вопросы переписного листа, точно выполняйте указания инструкции.
 - Если опрашиваемому неясен какой-либо вопрос, — разъясните, что означает этот вопрос, пользуйтесь инструкцией. В частности, разъясните, что на вопрос о религии надо указывать теперешние собственные убеждения опрашиваемого (неверующий, верующий — православный, верующий — магометанин и т. д.), а не вероисповедание, к которому опрашиваемый или его родители причислялись официально в прошлое время.
 - 6-го января, в день переписи, обойдите весь свой участок, проверьте и исправьте все переписные листы. При проверке листов:
 - перепишите всех, кто ночевал в данной квартире, кате, избе и т. д. в ночь с 5 на 6 января, но не записан при предварительном заполнении (родившихся, приехавших после предварительного заполнения листа, до 12 час. ночи с 5 на 6 января);
 - вычеркните всех, кто записан в переписные листы при предварительном заполнении, но отсутствовал в ночь с 5 на 6 января (умершие, уехавшие до 12 час. ночи с 5 на 6 января и т. п.).
- Проверяя и исправляя переписные листы, точно соблюдайте п. п. 1, 2 и 3 инструкции.
- Проверив и исправив переписные листы, тут же заполняйте домовый (в городе) или поселенный (в сельских местностях) список.

1	ԱԳԱՆՈՒՆ, ԱՆՈՒՆ Фамилия, имя		5. Ժուգովա Նինա		6. Ժուկովա Դարինա		7. Ժուկով Վլադիմիր		8. Մաթեմատիկա Թեմա	
			արևելյան 9 դ Ե Տ	ամսական месяцев	արևելյան — д Ե Տ	ամսական 8 месяцев	արևելյան 25 д Ե Տ	ամսական месяцев	արևելյան 48 д Ե Տ	ամսական месяцев
1	Անը (արական, իգական) Пол (мужской, женский)		Իգ		Իգ		ար		ար	
2	Բանի արական կամ զմայական է Сколько лет или месяцев от роду?									
3	Ազգությունը Национальность		ուս		ուս		ուս		հայ	
4	Մայրենի լեզուն Родной язык		ուսերեն		ուսերեն		ուսերեն		հայերեն	
5	Գրոնը Религия		—		—		անհավատ		լուսավորչական	
6	Ամուսնացած է, թե՛ վոչ Состоит-ли в браке?		վոչ		վոչ		վոչ		այո	
7	Վեր պետությունը ընտրության յե Гражданин какого государства?		խորհ		խորհ		խորհ		խորհ	
8	Գրագիտ է, թե՛ վոչ Грамотен-ли?		այո		վոչ		այո		այո	
9	Վեր դպրոցումն է սովորում—արարական, միջնակարգ, թե՛ բարձրագույն В какой школе учится—в начальной, средней или высшей?		արար		վոչ		վոչ		վոչ	
10	Վեր դասարանում կամ վեր կուրսում է սովորում В каком классе или на каком курсе учится?		2-րդ դասարանում		—		—		—	
11	Ավարտել է արդյոք միջնակարգ կամ բարձրագույն դպրոց Окончил-ли среднюю или высшую школу?		վոչ		վոչ		միջն		վոչ	
12	Զուգուցանելի տեսակը (ծառայությունը) ներկայումս Род занятия (службы) в настоящее время		սովորող		—		մտադի խառատ		կոշիկակար	
13	Այտարանի տեղը (ձեռնարկության, կրթականության, հիմնարկի անունը) Место работы (название предприятия, колхоза, учреждения)		—		—		հիշողականի ընկերություն		իր տան մեջ	
14	Հասարակական վեր խմբին է պատկանում— բանվորների, ծառայողների, կրթականականների, մեծամասնների, տնայնապարտների խմբին, որոնք այժմ հիմնարկի մարդկանց, թե՛ կրթական պաշտպանների սպասարկողների և անոթային ապրանքների К какой общественной группе принадлежит: к группе рабочих, служащих, колхозников, единоличников, кулацкой, людей свободных профессий или служателей публича и негрудничих элементов?		կրթականական		կրթականական		բանվոր		անայնապարտ	

4092

ЛЯ СЧЕТЧИКА

ан, проживающих на вашем участке.
закончите не позднее 5 января.

Правила:
не для них отведены. Не захватывайте соседних строк

листа, точно выполняйте указания инструкции.

вопрос, —раз'ясните, что означает этот вопрос, пользуюсь
о религии надо указывать теперешние собственные убе-
дославный, верующий—магометанин и т. д.), а не веро-
ители причислялись официально в прошлое время.

свой участок, проверьте и исправьте все переписанные

ригире, кате, избе и т. д. в ночь с 5 на 6 января, но не

двухся, ярихавших после предварительного заполнения

листы при предварительном заполнении, но отсутство-
2 час. ночи с 5 на 6 января и т. п.)
о соблюдайте п. п. 1, 2 и 3 инструкции.
же заполняйте домовый (в городе) или поселенный (в

8.	<i>Մարիկան չունի</i>	
	<i>Թեկու</i>	
	<i>ար</i>	
	<i>տարիկան 46</i> л е т	<i>ամսական</i> месяцев
	<i>հայ</i>	
	<i>հայերեն</i>	
	<i>լուսաժողովրդական</i>	
	<i>այո</i>	
	<i>խորհ</i>	
	<i>այո</i>	

309

737